Šis tekstas yra skirtas tik informacijai ir teisinės galios neturi. Europos Sąjungos institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį. Autentiškos atitinkamų teisės aktų, įskaitant jų preambules, versijos skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir pateikiamos svetainėje „EUR-Lex“. Oficialūs tekstai tiesiogiai prieinami naudojantis šiame dokumente pateikiamomis nuorodomis

►**B** **EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1143/2014**

2014 m. spalio 22 d.

dėl invazinių svetimų rūšių introdukcijos ir plitimo prevencijos ir valdymo

(OL L 317, 2014 11 4, p. 35)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►**M1**	2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/2031	L 317	4	2016 11 23

▼B

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1143/2014

2014 m. spalio 22 d.

dėl invazinių svetimų rūšių introdukcijos ir plitimo prevencijos ir valdymo

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiame reglamente nustatomos taisyklės, kuriomis siekiama užkirsti kelią neigiamam tyčinės ir netyčinės invazinių svetimų rūšių introdukcijos ir plitimo Sąjungoje poveikiui biologinei įvairovei, jį kuo labiau sumažinti ir sušvelninti.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas visoms invazinėms svetimoms rūšims.

2. Šis reglamentas netaikomas:

a) rūšims, be žmogaus įsikišimo keičiančioms savo natūralaus paplitimo arealą dėl kintančių ekologinių sąlygų ir klimato kaitos;

b) genetiškai modifikuotiems organizmams, kaip apibrėžta Direktyvos 2001/18/EB 2 straipsnio 2 punkte;

c) patogenams, kurie sukelia gyvūnų ligas; šiame reglamente gyvūnų ligos – gyvūnų infekcijos ir užkrato, kurį sukelia vienas ar daugiau gyvūnams arba žmonėms perduodamų patogenų, pasireiškimas;

▼M1

d) augalų kenkėjams, įtrauktiems į sąrašą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/2031 ([1]) 5 straipsnio 2 dalį arba 32 straipsnio 3 dalį, arba tiems, kuriems taikytinos priemonės pagal to reglamento 30 straipsnio 1 dalį;

▼B

e) rūšims, išvardytoms Reglamento (EB) Nr. 708/2007 IV priede, kai jos naudojamos akvakultūroje;

([1]) 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/2031 dėl apsaugos nuo augalų kenkėjų priemonių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 ir (ES) Nr. 1143/2014 ir panaikinamos Tarybos direktyvos 69/464/EEB, 74/647/EEB, 93/85/EEB, 98/57/EB, 2000/29/EB, 2006/91/EB ir 2007/33/EB (OL L OL L 317, 2016 11 23 p. 4).

▼B

f) mikroorganizmams, užaugintiems arba importuotiems siekiant juos panaudoti augalų apsaugos produktuose, kurie jau patvirtinti arba šiuo metu vertinami pagal Reglamentą (EB) Nr. 1107/2009, ar

g) mikroorganizmams, užaugintiems arba importuotiems siekiant juos panaudoti biocidiniuose produktuose, kurie jau patvirtinti arba šiuo metu vertinami pagal Reglamentą (ES) Nr. 528/2012.

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1) svetimos rūšys – gyvi gyvūnų, augalų, grybų arba mikroorganizmų rūšių, porūšių arba žemesnio taksono egzemplioriai, introdukuoti už jų natūralaus paplitimo arealo ribų; šis terminas apima visas tokių rūšių dalis, gametas, sėklas, kiaušinius ar auginius, taip pat visus hibridus ir gyvūnų ar augalų veisles, kurių atstovai gali išgyventi ir toliau daugintis;

2) invazinės svetimos rūšys – svetimos rūšys, kurių introdukcija arba plitimas, kaip nustatyta, kelia grėsmę arba daro neigiamą poveikį biologinei įvairovei ir atitinkamoms ekosistemų funkcijoms;

3) Sąjungai susirūpinimą keliančios invazinės svetimos rūšys – invazinės svetimos rūšys, dėl kurių neigiamo poveikio reikia imtis suderintų veiksmų Sąjungos lygmeniu pagal 4 straipsnio 3 dalį;

4) valstybei narei susirūpinimą keliančios invazinės svetimos rūšys – kitos nei Sąjungai susirūpinimą keliančios invazinės rūšys, kurių neigiamas poveikis, valstybės narės nuomone, jų paleidimo ar paplitimo atveju, net jei nebūtų visiškai įrodytas, yra didelis jos teritorijoje arba tam tikroje jos dalyje, ir todėl reikia imtis veiksmų tos valstybės narės lygmeniu;

5) biologinė įvairovė – įvairios kilmės, įskaitant, sausumos, jūrų ir kitų vandens ekosistemų, gyvų organizmų įvairovė ir ekologiniai kompleksai, kurių dalimi jie yra; šis terminas apima tos pačios rūšies organizmų, skirtingų rūšių organizmų ir ekosistemų įvairovę;

6) ekosistemų funkcijos – tiesioginis ir netiesioginis ekosistemų indėlis į žmonių gerovę;

7) introdukcija – rūšies perkėlimas dėl žmogaus įsikišimo už jos natūralaus paplitimo arealo ribų;

▼B

8) moksliniai tyrimai – aprašomasis ar eksperimentinis darbas, atliekamas reglamentuojamomis sąlygomis siekiant gauti naujų mokslinių duomenų arba sukurti naujų produktų, įskaitant pradinius invazinių svetimų rūšių genetinių savybių (išskyrus tas savybes, dėl kurių rūšis yra invazinė) nustatymo, apibūdinimo ir atskyrimo etapus tiek, kiek tai susiję su jų gebėjimu perduoti tas savybes neinvazinėms rūšims;

9) uždara valda – organizmo saugojimas uždarame objekte taip, kad jis negalėtų ištrūkti į laisvę arba plisti;

10) išsaugojimas *ex situ* – biologinės įvairovės komponentų išsaugojimas už natūralios jų buveinės ribų;

11) patekimo keliai – invazinių svetimų rūšių introdukcijos ir plitimo keliai ir mechanizmai;

12) ankstyvas aptikimas – invazinių svetimų rūšių egzemplioriaus ar egzempliorių buvimo aplinkoje patvirtinimas prieš jiems plačiai paplintant;

13) likvidavimas – visiškas ir ilgalaikis invazinės svetimos rūšies populiacijos pašalinimas mirtinomis arba nemirtinomis priemonėmis;

14) populiacijos kontrolė – bet kurie mirtini arba nemirtini veiksmai, taikomi invazinės svetimos rūšies populiacijai, kartu taip pat kuo labiau sumažinant poveikį netikslinėms rūšims ir jų buveinėms, siekiant individų skaičių išlaikyti kuo mažesnį, kad, kol neįmanoma rūšies likviduoti, jos invazinis pajėgumas ir neigiamas poveikis biologinei įvairovei, atitinkamoms ekosistemų funkcijoms, žmogaus sveikatai arba ekonomikai būtų kuo labiau sumažintas;

15) izoliavimas – veiksmai, kurių tikslas – sukurti kliūtis, padedančias kuo labiau sumažinti grėsmę, kad invazinės svetimos rūšies populiacija pasklis ir paplis už pakenktos teritorijos ribų;

16) plačiai paplitusi – invazinė svetima rūšis, kurios populiacija perėjo natūralizacijos etapą, per kurį populiacija išmoksta savarankiškai išsilaikyti, ir paplito taip, kad kolonizavo didelę dalį galimo paplitimo arealo, kuriame gali išgyventi ir daugintis;

17) valdymas – mirtini arba nemirtini veiksmai, kurių tikslas – invazinės svetimos rūšies populiacijos likvidavimas, populiacijos kontrolė arba izoliavimas, kartu taip pat kuo labiau sumažinant poveikį netikslinėms rūšims ir jų buveinėms.

4 straipsnis

Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių sąrašas

1. Remdamasi šio straipsnio 3 dalyje nustatytais kriterijais, Komisija įgyvendinimo aktais, nustato Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių sąrašą (toliau – Sąjungos sąrašas). Tie įgyvendinimo aktai

▼B

priimami laikantis 27 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Įgyvendinimo aktų projektai pateikiami 27 straipsnio 1 dalyje nurodytam komitetui ne vėliau kaip 2016 m. sausio 2 d.

2. Komisija ne rečiau kaip kas šešerius metus atlieka visapusišką Sąjungos sąrašo peržiūrą, o laikotarpiu iki peržiūros atitinkamai jį atnaujina, laikydamasi 1 dalyje nurodytos procedūros:

a) įrašydama naujas invazines svetimas rūšis;

b) išbraukdama sąraše išvardytas rūšis, jei jos nebeatitinka vieno ar daugiau iš 3 dalyje nustatytų kriterijų.

3. Invazinės svetimos rūšys įtraukiamos į Sąjungos sąrašą tik jei tenkina visus šiuos kriterijus:

a) remiantis turimais moksliniais įrodymais nustatyta, kad jos yra svetimos visoje Sąjungos teritorijoje, išskyrus atokiausius regionus;

b) remiantis turimais moksliniais įrodymais nustatyta, kad jos galėtų įsitvirtinti kaip gyvybinga populiacija ir plisti į aplinką esamomis sąlygomis arba numatomomis klimato kaitos sąlygomis viename biogeografiniame regione, kuris priklauso daugiau kaip dviem valstybėms narėms, arba viename jūrų paregionyje, išskyrus jų atokiausius regionus;

c) remiantis turimais moksliniais įrodymais tikėtina, kad jos turėtų didelį neigiamą poveikį biologinei įvairovei ar atitinkamoms ekosistemų funkcijoms ir taip pat galėtų turėti neigiamą poveikį žmonių sveikatai ar ekonomikai;

d) pagal 5 straipsnio 1 dalį atliktu rizikos vertinimu įrodyta, kad, siekiant užkirsti kelią jų introdukcijai, įsitvirtinimui ir plitimui, reikia imtis suderintų veiksmų Sąjungos lygmeniu;

e) tikėtina, kad jų įtraukimas į Sąjungos sąrašą veiksmingai padės užkirsti kelią neigiamam jų poveikiui, jį sumažinti arba sušvelninti.

4. Valstybės narės gali teikti Komisijai prašymus įtraukti invazines svetimas rūšis į Sąjungos sąrašą. Tuose prašymuose pateikiama visa ši informacija:

a) rūšies pavadinimas;

b) pagal 5 straipsnio 1 dalį atliktas rizikos vertinimas;

c) įrodymai, kad tenkinami šio straipsnio 3 dalyje nustatyti kriterijai.

▼B

5. Sąjungos sąraše prireikus daroma nuoroda į prekes, su kuriomis paprastai yra siejamos invazinės svetimos rūšys, ir į jų Tarybos reglamente (EEB) Nr. 2658/87 ([1]) nustatytus Kombinuotosios nomenklatūros kodus, nurodant prekių kategorijas, kurioms taikoma oficiali kontrolė pagal šio reglamento 15 straipsnį.

6. Nustatydama ar atnaujindama Sąjungos sąrašą, Komisija taiko 3 dalyje nustatytus kriterijus, deramai atsižvelgdama į valstybių narių patiriamas įgyvendinimo sąnaudas, neveikimo kainą, sąnaudų efektyvumą ir socialinius bei ekonominius aspektus. Į Sąjungos sąrašą pirmiausia įtraukiamos tos invazinės svetimos rūšys:

a) kurių Sąjungoje dar nėra arba kurios yra ankstyvajame invazijos etape ir kurios, labai tikėtina, darys didelį neigiamą poveikį;

b) kurios jau įsitvirtinusios Sąjungoje ir kurios daro didžiausią neigiamą poveikį.

7. Teikdama pasiūlymą dėl Sąjungos sąrašo, Komisija taip pat pagrindžia, kad šio reglamento tikslų geriau pasiekiama priemonėmis Sąjungos lygmeniu.

5 straipsnis

Rizikos vertinimas

1. 4 straipsnio tikslais rizikos vertinimas atliekamas esamame ar galimame invazinių svetimų rūšių paplitimo areale atsižvelgiant į šiuos elementus:

a) rūšies aprašymą, nurodant jos taksonominę tapatybę, istoriją, natūralų ir galimą paplitimo arealą;

b) rūšies dauginimosi ir plitimo modelių ir dinamikos aprašymą, įskaitant vertinimą, ar yra dauginimuisi ir plitimui būtinos aplinkos sąlygos;

c) galimų tyčinių ir netyčinių introdukcijos ir rūšių plitimo kelių aprašymą, taip pat prekes, jei aktualu, su kuriomis paprastai siejamos rūšys;

d) išsamų introdukcijos, įsitvirtinimo ir plitimo rizikos atitinkamuose biogeografiniuose regionuose esamomis ir numatomomis klimato kaitos sąlygomis vertinimą;

e) dabartinio rūšių paplitimo aprašymą, taip pat tai, ar rūšys jau yra Sąjungoje arba kaimyninėse šalyse, ir jų tikėtino paplitimo ateityje prognozę;

([1]) 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo (OL L 256, 1987 9 7, p. 1).

▼B

f) neigiamo poveikio biologinei įvairovei ir atitinkamoms ekosistemų funkcijoms aprašymą, įskaitant poveikį vietinėms rūšims, saugomoms teritorijoms, nykstančioms buveinėms, taip pat žmonių sveikatai, saugai ir ekonomikai, įskaitant potencialaus būsimo poveikio vertinimą atsižvelgiant į turimas mokslo žinias;

g) galimų sąnaudų dėl žalos vertinimą;

h) rūšių žinomų panaudojimo būdų ir dėl jų taikymo gaunamos socialinės bei ekonominės naudos aprašymą.

2. Teikdama pasiūlymą dėl rūšių įtraukimo į Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių sąrašą, Komisija atlieka 1 dalyje nurodytą rizikos vertinimą.

Kai tik valstybė narė pateikia prašymą įtraukti rūšį į Sąjungos sąrašą, ji yra atsakinga už rizikos vertinimą, nurodytą 1 dalyje. Prireikus Komisija gali padėti valstybėms narėms parengti tokį rizikos vertinimą tiek, kiek tai yra susiję su Europos dimensija.

3. Komisijai pagal 29 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriuose išsamiau nurodoma, kokie įrodymai laikytini priimtinais 4 straipsnio 3 dalies b punkto tikslais, ir kuriuose pateikiamas išsamus šio straipsnio 1 dalies a–h punktų taikymo aprašymas. Išsamus aprašymas, be kita ko, apima metodiką, taikytiną vertinant riziką, atsižvelgiant į atitinkamus nacionalinius ir tarptautinius standartus ir būtinybę pirmenybę teikti veiksmams, nukreiptiems prieš invazines svetimas rūšis, siejamas su dideliu neigiamu poveikiu (arba galinčias padaryti tokį poveikį) biologinei įvairovei arba atitinkamoms ekosistemų funkcijoms, taip pat žmonių sveikatai ar ekonomikai, tokį neigiamą poveikį laikant sunkinančiu veiksniu. Ypač svarbu, kad prieš priimdama tuos deleguotuosius aktus, Komisija laikytųsi savo įprastos praktikos ir konsultuotųsi su ekspertais, įskaitant valstybių narių ekspertus.

6 straipsnis

Nuostatos dėl atokiausių regionų

1. Atokiausiuose regionuose Sąjungai susirūpinimą keliančioms invazinėms svetimoms rūšims netaikomi 7 straipsnis ar 13–20 straipsniai.

2. Ne vėliau kaip 2017 m. sausio 2 d. kiekviena atokiausių regionų turinti valstybė narė, pasikonsultavusi su tais regionais, nustato kiekvienam iš tų regionų susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių sąrašą.

▼B

3. Į šio straipsnio 2 dalyje nurodytus sąrašus įtrauktų invazinių svetimų rūšių atžvilgiu valstybės narės prireikus gali taikyti atitinkamuose atokiausiuose regionuose priemones, kurios numatytos 7–9, 13–17, 19 ir 20 straipsniuose. Tos priemonės turi atitikti SESV ir apie jas turi būti pranešta Komisijai vadovaujantis Sąjungos teise.

4. Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai apie 2 dalyje nurodytus sąrašus ir visus jų atnaujinimus, taip pat apie tai informuoja kitas valstybes nares.

II SKYRIUS

PREVENCIJA

7 straipsnis

Apribojimai

1. Sąjungai susirūpinimą keliančios invazinės svetimos rūšys negali būti tyčia:

a) įvežamos į Sąjungos teritoriją, įskaitant tranzitu taikant muitinės priežiūrą;

b) laikomos, įskaitant uždaroje valdoje;

c) veisiamos, įskaitant uždaroje valdoje;

d) vežamos į Sąjungą, iš Sąjungos arba per Sąjungos teritoriją, išskyrus atvejus, kai rūšys vežamos į objektą likviduoti;

e) pateikiamos rinkai;

f) naudojamos arba mainomos;

g) patvirtinamos kaip rūšys, kurias leidžiama dauginti ar auginti, įskaitant uždaroje valdoje; ar

h) paleidžiamos į aplinką.

2. Valstybės narės imasi visų priemonių, būtinų užkirsti kelią Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių, įskaitant, kai taikoma, dėl didelio aplaidumo, netyčinei introdukcijai ar plitimui.

8 straipsnis

Leidimai

1. Nukrypdamos nuo 7 straipsnio 1 dalies a, b, c, d, f ir g punktuose išvardytų apribojimų, pagal šio straipsnio 2 dalį valstybės narės nustato leidimų sistemą, pagal kurią įstaigoms leidžiama vykdyti mokslinius tyrimus ar išsaugojimą *ex situ* Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių atžvilgiu. Kai panaudoti Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių produktus yra būtina siekiant daryti pažangą žmonių sveikatos srityje, valstybės narės gali į leidimų sistemą taip pat įtraukti mokslinę produkciją ir vėlesnį jos panaudojimą medicinos tikslais.

▼B

2. Valstybės narės suteikia įgaliojimus jų kompetentingoms institucijoms išduoti 1 dalyje nurodytus leidimus vykdyti veiklą uždaroje valdoje, atitinkančioje visas šias sąlygas:

a) Sąjungai susirūpinimą keliančios invazinės svetimos rūšys laikomos ir tvarkomos uždaroje valdoje pagal 3 dalį;

b) veiklą turi vykdyti tinkamos kvalifikacijos darbuotojai, kaip reikalauja kompetentingos institucijos;

c) į uždarą valdą ir iš jos vežama tokiomis sąlygomis, kuriomis būtų užkirstas kelias invazinių svetimų rūšių ištrūkimui į laisvę, kaip nustatyta leidime;

d) jei kalbama apie Sąjungai susirūpinimą keliančias invazines svetimas gyvūnų rūšis, tie gyvūnai pažymimi arba prireikus kitu būdu veiksmingai identifikuojami, naudojant metodus, kurie nesukelia išvengiamo skausmo, streso ar kančių;

e) ištrūkimo į laisvę, plitimo ar perkėlimo rizika yra veiksmingai valdoma, atsižvelgiant į rūšies tapatybę, biologiją ir plitimo būdus, numatomą veiklą ir uždarą valdą, sąveiką su aplinka ir kitus atitinkamus veiksnius;

f) pareiškėjas parengia tęstinės priežiūros sistemą ir nenumatytų atvejų planą, kad būtų žinoma, kaip elgtis organizmams ištrūkus į laisvę ar paplitus, įskaitant likvidavimo planą. Nenumatytų atvejų planą patvirtina kompetentinga institucija. Nustačius ištrūkimo į laisvę ar plitimo atvejį, nenumatytų atvejų planas įgyvendinamas nedelsiant, o leidimas gali būti laikinai ar visam laikui panaikinamas.

1 dalyje nurodytas leidimas išduodamas tik ribotam invazinės svetimos rūšies ir egzempliorių skaičiui, kuris neviršija laikymo uždaroje valdoje pajėgumų. Jame nustatomi apribojimai, būtini siekiant sumažinti atitinkamos rūšies ištrūkimo į laisvę ar plitimo riziką. Leidimas prie invazinių svetimų rūšių, kurioms jis išduotas, pridedamas visada, kai tos rūšys yra laikomos, įvežamos į Sąjungą ir per ją vežamos.

3. Laikoma, kad egzemplioriai yra laikomi uždaroje valdoje, jei įvykdomos šios sąlygos:

a) egzemplioriai yra fiziškai izoliuoti ir negali ištrūkti į laisvę arba plisti, arba jų leidimo neturintys asmenys negali perkelti iš valdos, kurioje jie yra laikomi;

b) valymo, atliekų tvarkymo ir priežiūros protokolais užtikrinama, kad nė vienas egzempliorius ar galinti daugintis dalis neištrūktų į laisvę, neplistų ar jo negalėtų perkelti leidimo neturintys asmenys;

▼B

c) egzemplioriai perkeliami iš valdos, jais atsikratoma, jie sunaikinami arba sunaikinami nesukeliant kančios taip, kad nebūtų jokios veisimosi ar dauginimosi už tos valdos ribų galimybės.

4. Teikdamas paraišką leidimui gauti, pareiškėjas pateikia visus būtinus įrodymus, kuriais remdamasi kompetentinga institucija galėtų vertinti, ar įvykdytos 2 ir 3 dalyse nustatytos sąlygos.

5. Valstybės narės suteikia įgaliojimus jų kompetentingoms institucijoms bet kuriuo metu laikinai arba visam laikui panaikinti leidimą kilus nenumatytiems įvykiams, kurie daro neigiamą poveikį biologinei įvairovei ar atitinkamų ekosistemų funkcijoms. Leidimo panaikinimas turi būti pagrįstas moksliškai, o tais atvejais, kai mokslinės informacijos nepakanka – atsargumo principu ir tinkamai atsižvelgiant į nacionalines administracines taisykles.

6. Komisija įgyvendinimo aktais patvirtina dokumento, laikomo valstybės narės kompetentingų valdžios institucijų suteikto leidimo įrodymu, formatą. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Valstybės narės naudoja tą formatą kaip prie leidimo pridedamą dokumentą.

7. Valstybės narės nedelsdamos viešai internete skelbia su visais pagal šio straipsnio 1 dalį išduotais leidimais susijusią bent šią informaciją:

a) Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių, kurių atžvilgiu išduotas leidimas, mokslinius ir bendrinius pavadinimus;

b) konkrečių egzempliorių skaičių arba kiekį;

c) tikslą, kuriuo buvo išduotas leidimas, ir

d) Kombinuotosios nomenklatūros kodus, kaip numatyta Reglamentu (EEB) Nr. 2658/87.

8. Valstybės narės užtikrina, kad jų kompetentingos institucijos atliktų patikrinimus siekiant užtikrinti, jog įstaigos laikytųsi tuose išduotuose leidimuose nustatytų sąlygų.

9 straipsnis

Leidimai

1. Išimtiniais atvejais dėl priežasčių, susijusių su įtikinamais visuomenės interesais, įskaitant socialinio ar ekonominio pobūdžio interesus, valstybės narės gali išduoti leidimus įstaigoms vykdyti kitą nei 8 straipsnio 1 dalyje nustatytą veiklą po to, kai Komisija suteikė leidimą šiame straipsnyje nustatyta tvarka ir laikantis 8 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų sąlygų.

2. Komisija įdiegia ir administruoja elektroninę leidimų sistemą ir priima sprendimus dėl paraiškų dėl leidimo per 60 dienų nuo paraiškos gavimo dienos.

▼B

3. Valstybės narės paraiškas dėl leidimo pateikia naudodamosi 2 dalyje nurodyta sistema.

4. Paraiškoje dėl leidimo nurodoma:

a) informacija apie įstaigą ar įstaigų grupę, įskaitant pavadinimą ir adresą;

b) Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių, kurių atžvilgiu prašoma išduoti leidimą, moksliniai ir bendriniai pavadinimai;

c) Kombinuotosios nomenklatūros kodai, kaip numatyta Reglamentu (EEB) Nr. 2658/87;

d) konkrečių egzempliorių skaičius arba kiekis;

e) priežastys, kodėl prašoma leidimo;

f) išsamus numatytų priemonių, skirtų užkirsti kelią galimybei rūšiai ištrūkti į laisvę arba plisti iš uždaros valdos patalpų, kuriose turi būti laikomos ir tvarkomos Sąjungai susirūpinimą keliančios invazinės rūšys, taip pat priemonių, skirtų užtikrinti, kad rūšis būtų vežama, jeigu to prireiktų, tokiomis sąlygomis, kuriomis būtų užkirstas kelias ištrūkimui į laisvę, aprašymas;

g) Sąjungai susirūpinimą keliančios invazinės svetimos rūšies, kurios atžvilgiu prašoma išduoti leidimą, ištrūkimo į laisvę pavojaus įvertinimas, prie kurio pridedamas pavojaus mažinimo priemonių, kurios turi būti įdiegtos, aprašymas;

h) planuojamos įdiegti stebėjimo sistemos ir nenumatytų atvejų plano, parengto, kad būtų žinoma, kaip elgtis organizmams ištrūkus į laisvę ar paplitus, įskaitant, prireikus, likvidavimo planą, aprašymas;

i) toms įstaigoms taikytinų atitinkamų nacionalinės teisės aktų aprašymas.

5. Apie leidimus, kuriuos išduoda Komisija, pranešama atitinkamai valstybės narės kompetentingai institucijai. Leidimas yra konkretus atskirai įstaigai, neatsižvelgiant į paraiškų procedūrą pagal 4 dalies a punktą, ir apima 4 dalyje nurodytą informaciją ir leidimo galiojimo trukmę. Leidime taip pat pateikiamos nuostatos dėl papildomų ar pakeitimui skirtų egzempliorių, kurie būtų naudojami veikloje, dėl kurios prašoma išduoti tą leidimą, tiekimo.

6. Komisijai išdavus leidimą, kompetentinga institucija gali išduoti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą leidimą, vadovaudamasi 8 straipsnio 4–8 dalimis. Leidime pateikiamos visos nuostatos, kurios nurodytos Komisijos išduotame leidime.

▼B

7. Komisija atmeta paraišką dėl leidimo, jeigu nevykdomos atitinkamos šiame reglamente nustatytos pareigos.

8. Komisija kuo greičiau informuoja atitinkamą valstybę narę apie visas paraiškas dėl leidimo, atmestas pagal 7 dalį, ir nurodo atmetimo priežastis.

10 straipsnis

Neatidėliotinos priemonės

1. Kai valstybė narė turi kurios nors invazinės svetimos rūšies, kuri nėra įtraukta į Sąjungos sąrašą, tačiau kurią kompetentingos institucijos, remdamosi preliminariais moksliniais įrodymais, pripažino kaip veikiausiai atitinkančią 4 straipsnio 3 dalyje nustatytus kriterijus, buvimo tos valstybės narės teritorijoje arba didelės jos introdukcijos į jos teritoriją rizikos įrodymų, ji gali nedelsdama imtis neatidėliotinų priemonių, t. y. nustatyti bet kurį iš 7 straipsnio 1 dalyje nurodytų apribojimų.

2. Savo nacionalinėje teritorijoje imdamasi taikyti neatidėliotinas priemones, įskaitant 7 straipsnio 1 dalies a, d arba e punkto taikymą, valstybė narė nedelsdama praneša Komisijai ir visoms kitoms valstybėms narėms apie priimtas priemones ir pateikia tas priemones pateisinančius įrodymus.

3. Atitinkama valstybė narė nedelsdama (remdamasi turima techninė ir moksline informacija) ir bet kuriuo atveju – per 24 mėnesius nuo sprendimo taikyti neatidėliotinas priemones priėmimo dienos, atlieka invazinės svetimos rūšies, dėl kurios imtasi neatidėliotinų priemonių, rizikos vertinimą pagal 5 straipsnį, siekdama tą rūšį įtraukti į Sąjungos sąrašą.

4. Kai Komisija gauna šio straipsnio 2 dalyje nurodytą pranešimą arba turi kitų invazinės svetimos rūšies, kuri nėra įtraukta į Sąjungos sąrašą, tačiau kuri, tikėtina, atitinka 4 straipsnio 3 dalyje nustatytus kriterijus, buvimo arba didelės jos introdukcijos į Sąjungą rizikos įrodymų, ji, remdamasi preliminariais moksliniais įrodymais, išnagrinėja, ar tikėtina, kad ta rūšis atitinka tuos kriterijus, ir atsižvelgdama į tos rūšies keliamą pavojų, ji priimdama įgyvendinimo aktus ribotam laikui patvirtina Sąjungos lygmeniu taikytinas neatidėliotinas priemones, t. y. bet kurį iš 7 straipsnio 1 dalyje nurodytų apribojimų, kai Komisija padaro išvadą, kad tikėtina, jog įvykdyti 4 straipsnio 3 dalyje nustatyti kriterijai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

5. Kai Komisija priima 4 dalyje nurodytą įgyvendinimo aktą, valstybės narės atitinkamai panaikina arba patikslina savo patvirtintas neatidėliotinas priemones.

6. Valstybės narės taip pat panaikina arba iš dalies pakeičia savo neatidėliotinas priemones, kai Komisija invazinę svetimą rūšį įtraukia į Sąjungos sąrašą.

▼B

7. Kai, atlikus rizikos vertinimą pagal šio straipsnio 3 dalį, Komisija neįtraukia invazinės svetimos rūšies į Sąjungos sąrašą, valstybės narės panaikina savo pagal šio straipsnio 1 dalį patvirtintas neatidėliotinas priemones ir gali įtraukti tą rūšį į atitinkamai valstybei narei susirūpinimą keliančių nacionalinį invazinių svetimų rūšių sąrašą pagal 12 straipsnio 1 dalį bei apsvarstyti tvirtesnio regioninio bendradarbiavimo galimybę pagal 11 straipsnį.

11 straipsnis

Regionui susirūpinimą keliančios invazinės svetimos rūšys ir Sąjungos vietinės rūšys

1. Valstybės narės, atsižvelgdamos į nacionalinį valstybėms narėms invazinių svetimų susirūpinimą keliančių rūšių sąrašą, sudarytą pagal 12 straipsnį, gali nustatyti rūšis, kurios Sąjungoje yra vietinės ar nevietinės, kurių atžvilgiu reikalingas tvirtesnis regioninis bendradarbiavimas.

2. Tame bendradarbiavime dalyvaujančių valstybių narių prašymu Komisija sudaro palankesnes sąlygas tų dalyvaujančių valstybių narių bendradarbiavimui ir veiksmų koordinavimui laikantis 22 straipsnio 1 dalies. Prireikus, remiantis tam tikrų invazinių svetimų rūšių poveikiu biologinei įvairovei ir atitinkamoms ekosistemų funkcijoms, taip pat žmonių sveikatai ir ekonomikai, ir su sąlyga, kad tai yra tinkamai pagrįsta išsamia tvirtesnio regioninio bendradarbiavimo, kurį vykdo prašančiosios valstybės narės, pagrindimo analize, Komisija įgyvendinimo aktais gali reikalauti, kad atitinkamos valstybės narės savo teritorijoje ar jos dalyje prireikus taikytų, *mutatis mutandis*, 13, 14 ir 16 straipsnius, 17 straipsnį, neatsižvelgiant į 18 straipsnį, bei 19 ir 20 straipsnius. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

3. Regionui susirūpinimą keliančioms invazinėms svetimoms rūšims, kurios valstybėje narėje yra vietinės, 13, 14, 16, 17, 19, 20 ir 24 straipsnių nuostatos netaikomos tos valstybės narės teritorijoje. Valstybės narės, kuriose tos rūšys yra vietinės, bendradarbiauja su atitinkamomis valstybėmis narėmis vertindamos patekimo kelius pagal 13 straipsnį ir, pasikonsultavusios su kitomis valstybėmis narėmis, gali priimti atitinkamas priemones, kad būtų išvengta tolesnio tų rūšių plitimo laikantis 22 straipsnio 1 dalyje nurodytos procedūros.

12 straipsnis

Valstybei narei susirūpinimą keliančios invazinės svetimos rūšys

1. Valstybės narės gali sudaryti nacionalinį valstybei narei susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių sąrašą. Tų invazinių svetimų rūšių atžvilgiu valstybės narės savo teritorijoje gali prireikus taikyti 7, 8, 13–17, 19 ir 20 straipsniuose numatytas priemones. Tos priemonės turi atitikti SESV, ir apie jas turi būti pranešta Komisijai vadovaujantis Sąjungos teise.

▼B

2. Valstybės narės informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares apie rūšis, kurias jos laiko valstybei narei susirūpinimą keliančiomis invazinėmis svetimomis rūšimis, ir apie taikomas priemones, nustatytas pagal 1 dalį.

13 straipsnis

Veiksmų planai dėl invazinių svetimų rūšių patekimo kelių

1. Per 18 mėnesių nuo Sąjungos sąrašo priėmimo dienos valstybės narės atlieka išsamią tų Sąjungos susirūpinimą keliančios invazinių svetimų rūšių netyčinės introdukcijos ir plitimo kelių bent savo teritorijoje, taip pat savo jūrų vandenyse, kaip apibrėžta Direktyvos 2008/56/EB 3 straipsnio 1 punkte, analizę ir nustato patekimo kelius, kurių atžvilgiu veiksmų reikia imtis pirmiausia (toliau – prioritetiniai patekimo keliai) dėl tais keliais į Sąjungą patenkančių rūšių kiekio arba galimos rūšių daromos žalos.

2. Per trejus metus nuo Sąjungos sąrašo priėmimo dienos kiekviena valstybė narė parengia ir įgyvendina vieną bendrą veiksmų planą arba kelis veiksmų planus, kuriuose aptariami prioritetiniai patekimo keliai, kuriuos ji nustatė pagal 1 dalį. Veiksmų planuose nustatomi veiksmų tvarkaraščiai ir apibūdinamos priimtos priemonės, taip pat, prireikus, savanoriški veiksmai ir geros praktikos kodeksai, siekiant spręsti prioritetinių patekimo kelių klausimą ir užkirsti kelią invazinių svetimų rūšių netyčinei introdukcijai ir plitimui į Sąjungą arba Sąjungoje.

3. Valstybės narės užtikrina koordinavimą, kad būtų parengtas vienas bendras veiksmų planas arba keli veiksmų planai, suderinti atitinkamu regioniniu lygmeniu vadovaujantis 22 straipsnio 1 dalimi. Kai tokių regioninių veiksmų planų nėra parengta, valstybės narės parengia ir įgyvendina veiksmų planus, apimančius jų teritoriją, kuo labiau suderintus atitinkamu regioniniu lygmeniu.

4. Į šio straipsnio 2 dalyje nurodytus veiksmų planus visų pirma įtraukiamos sąnaudų ir naudos analize pagrįstos priemonės, kuriomis siekiama:

a) didinti informuotumą;

b) kuo labiau sumažinti prekių, pagrindinių produktų, taip pat transporto priemonių ir įrangos užterštumo invazinių svetimų rūšių egzemplioriais galimybę, įskaitant priemones dėl invazinių svetimų rūšių vežimo iš trečiųjų šalių;

c) užtikrinti atitinkamą kontrolę Sąjungos pasienyje (kitą nei pagal 15 straipsnį vykdomą oficialią kontrolę).

▼B

5. Pagal 2 dalį parengti veiksmų planai nedelsiant perduodami Komisijai. Bent kas šešerius metus valstybės narės tuos veiksmų planus peržiūri ir juos perduoda Komisijai.

III SKYRIUS

ANKSTYVAS APTIKIMAS IR SKUBUS LIKVIDAVIMAS

14 straipsnis

Priežiūros sistema

1. Per 18 mėnesių nuo Sąjungos sąrašo priėmimo dienos valstybės narės įdiegia Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių priežiūros sistemą arba ją įtraukia į jau esamą sistemą, pagal kurią būtų kaupiami ir registruojami invazinių svetimų rūšių atsiradimo aplinkoje duomenys, renkami atliekant tyrimus, vykdant stebėseną ar kitas procedūras, siekiant užkirsti kelią invazinių svetimų rūšių plitimui į Sąjungą ar Sąjungoje.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta priežiūros sistema:

a) taikoma valstybių narių teritorijoje, įskaitant jūrų teritorinius vandenis, siekiant nustatyti naujų ir jau įsitvirtinusių Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių buvimą ir paplitimą;

b) yra pakankamai dinamiška, kad leistų skubiai nustatyti Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių, apie kurių buvimą anksčiau nebuvo žinoma, atsiradimą valstybės narės teritorijos ar teritorijos dalies aplinkoje;

c) turi būti pagrįsta atitinkamomis nuostatomis dėl vertinimo ir stebėsenos, nustatytomis Sąjungos teise arba pagal tarptautinius susitarimus, turi būti su šiomis nuostatomis suderinta ir jų nedubliuoti; ją įgyvendinant turi būti naudojamasi informacija, teikiama pagal esamas priežiūros ir stebėsenos sistemas, nustatytas Direktyvos 92/43/EEB 11 straipsnyje, Direktyvos 2000/60/EB 8 straipsnyje ir Direktyvos 2008/56/EB 11 straipsnyje;

d) ja kiek įmanoma atsižvelgiama į atitinkamą tarpvalstybinį poveikį ir tarpvalstybines ypatybes.

15 straipsnis

Oficiali kontrolė

1. Ne vėliau kaip 2016 m. sausio 2 d. valstybės narės turi įdiegtas visapusiškai veikiančias struktūras, kurios vykdo oficialią kontrolę, būtiną užkirsti kelią Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių tyčinei introdukcijai į Sąjungą. Ta oficiali kontrolė taikoma prekių kategorijoms, kurių Kombinuotosios nomenklatūros kodai nurodyti Sąjungos sąraše, vadovaujantis 4 straipsnio 5 dalimi.

▼B

2. Kompetentingos institucijos vykdo atitinkamą rizika grindžiamą šio straipsnio 1 dalyje nurodytų prekių kontrolę, siekdamos patikrinti, ar jos:

a) nėra įtrauktos į Sąjungos sąrašą arba

b) jų atžvilgiu galioja leidimas, kaip nustatyta 8 straipsnyje.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyta kontrolė, kuri apima dokumentų, tapatybės ir, prireikus, fizinius patikrinimus, vykdoma tada, kai šio straipsnio 1 dalyje nurodytos prekės įvežamos į Sąjungą. Kai Sąjungos teisės aktuose dėl oficialios kontrolės jau numatyta šio straipsnio 1 dalyje nurodytų prekių kategorijų oficiali kontrolė pasienio įstaigose pagal Reglamentą (EB) Nr. 882/2004 ir direktyvas 91/496/EEB bei 97/78/EB, arba įvežimo punktuose pagal Direktyvą 2000/29/EB, valstybės narės paveda kompetentingoms institucijoms, kurioms pavesta vykdyti tą kontrolę pagal Reglamento (EB) Nr. 882/2004 4 straipsnį arba Direktyvos 2000/29/EB 2 straipsnio 1 dalies g punktą, atsakomybę už šio straipsnio 2 dalyje nurodytą kontrolės vykdymą.

4. 1 dalyje nurodytų prekių tvarkymas laisvosiose zonose ar laisvuosiuose sandėliuose ir muitinės procedūrų – išleidimo į apyvartą, tranzito, muitinio sandėliavimo, laikinojo įvežimo perdirbti, muitinės prižiūrimo perdirbimo ir laikinojo įvežimo – įforminimas šioms prekėms atliekamas po to, kai muitinei buvo pateikta:

a) šio straipsnio 3 dalyje nurodytų kompetentingų institucijų tinkamai užpildytas atitinkamas įvežimo dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad įvykdytos šio straipsnio 2 dalyje nurodytos sąlygos, tais atvejais, kai kontrolę atliko pasienio įstaigos pagal Reglamentą (EB) Nr. 882/2004 ir direktyvas 91/496/EEB bei 97/78/EB, arba įvežimo punktai pagal Direktyvos 2000/29/EB 2 straipsnio 1 dalies j punktą. Turi būti laikomasi jame nurodytos muitinės procedūros; arba

b) kiti dokumentais pagrįsti įrodymai, kad buvo atlikta kontrolė ir jos rezultatai yra geri, kai prekėms netaikoma oficiali kontrolė pagal Sąjungos teisės aktus, ir paskesnis įvežimo dokumentas.

Tie dokumentai taip pat gali būti pateikti elektroniniu būdu.

5. Jei kontrolės metu nustatoma, kad šio reglamento nesilaikoma:

a) muitinė sustabdo muitinės procedūrų įforminimą prekėms arba prekes sulaiko;

b) 3 dalyje nurodytos kompetentingos institucijos prekes sulaiko.

Kai prekės sulaikomos, jas saugoti pavedama už šio reglamento taikymą atsakingai kompetentingai institucijai. Ta institucija veikia pagal nacionalinės teisės aktus. Valstybės narės gali pavesti vykdyti konkrečias funkcijas kitoms institucijoms.

▼B

6. Tikrinimo proceso išlaidas ir išlaidas, susidariusias dėl to, kad nebuvo laikomasi šio reglamento, padengia fizinis ar juridinis asmuo Sąjungoje, kuris įvežė prekes į Sąjungą, išskyrus atvejus, kai atitinkama valstybė narė nuspręstų kitaip.

7. Valstybės narės įdiegia procedūras, kuriomis būtų užtikrinta, kad visos susijusios institucijos keistųsi atitinkama informacija ir veiksmingai bei efektyviai koordinuotų veiksmus ir bendradarbiautų 2 dalyje nurodytų patikrinimų tikslais.

8. Remdamasi geriausia praktika, Komisija kartu su visomis valstybėmis narėmis parengia gaires ir mokymo programas, kaip lengviau identifikuoti ir aptikti Sąjungai susirūpinimą keliančias invazines svetimas rūšis ir vykdyti veiksmingą ir efektyvią kontrolę.

9. Kai buvo išduoti leidimai pagal 8 straipsnį, muitinės deklaracijoje ar atitinkamuose pranešimuose pasienio įstaigai turi būti nurodomas deklaruojamoms prekėms taikomas galiojantis leidimas.

16 straipsnis

Pranešimai apie ankstyvą aptikimą

1. Valstybės narės naudoja pagal 14 straipsnį įdiegtą priežiūros sistemą ir informaciją, surinktą vykdant 15 straipsnyje numatytą oficialią kontrolę, kad patvirtintų ankstyvą Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių introdukcijos arba buvimo aptikimą.

2. Valstybės narės nedelsdamos raštu praneša Komisijai apie ankstyvą Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių introdukciją ar buvimo aptikimą ir informuoja kitas valstybes nares, visų pirma apie:

a) į Sąjungos sąrašą įtrauktų rūšių, apie kurių buvimą jų teritorijoje arba teritorijos dalyje anksčiau nebuvo žinoma, atsiradimą jų teritorijoje arba teritorijos dalyje;

b) į Sąjungos sąrašą įtrauktų rūšių, kurios, kaip pranešta, buvo likviduotos, pakartotinį atsiradimą jų teritorijoje arba teritorijos dalyje.

17 straipsnis

Skubus likvidavimas ankstyvuoju invazijos etapu

1. Ankstyvo aptikimo atveju, ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo 16 straipsnyje nurodyto pranešimo apie ankstyvą aptikimą perdavimo dienos, valstybės narės pritaiko likvidavimo priemones, praneša apie tas priemones Komisijai ir informuoja kitas valstybes nares.

2. Taikydamos likvidavimo priemones valstybės narės užtikrina, kad taikomi metodai būtų veiksmingi siekiant visiškai ir visam laikui išnaikinti konkrečios invazinės svetimos rūšies populiaciją, deramai atsižvelgiant į poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai, visų pirma netikslinėms rūšims ir jų buveinėms, ir kad taikomais metodais būtų užtikrinta, jog gyvūnai nepatirtų išvengtino skausmo, streso ar kančių.

▼B

3. Valstybės narės stebi likvidavimo veiksmingumą. Šiuo tikslu valstybės narės gali naudoti 14 straipsnyje numatytą priežiūros sistemą. Vykdant stebėseną taip pat prireikus bus vertinamas poveikis netikslinėms rūšims.

4. Valstybės narės informuoja Komisiją apie tai, ar priemonės, kurių imtasi, buvo veiksmingos, ir praneša Komisijai, kai nustato, kad Sąjungai susirūpinimą kelianti invazinė svetima rūšis buvo likviduota. Tą informaciją jos taip pat pateikia kitoms valstybėms narėms.

18 straipsnis

Nuo pareigos taikyti skubaus likvidavimo priemones nukrypti leidžiančios nuostatos

1. Per du mėnesius nuo 16 straipsnyje nurodytos invazinės svetimos rūšies aptikimo dienos valstybės narės, remdamosi patikimais moksliniais duomenimis, gali nuspręsti netaikyti likvidavimo priemonių, jei įvykdoma bent viena iš šių sąlygų:

a) įrodyta, kad likviduoti būtų techniškai neįmanoma, nes prieinami likvidavimo metodai negali būti taikomi aplinkoje, kurioje yra įsitvirtinusios invazinės svetimos rūšys;

b) remiantis turimais pakankamai patikimais duomenimis atlikta sąnaudų ir naudos analizė rodo, kad sąnaudos ilgainiui bus išimtinai didelės ir neproporcingos, palyginti su likvidavimo nauda;

c) likvidavimo metodai yra neprieinami arba prieinami, bet daro labai didelį neigiamą poveikį žmonių sveikatai, aplinkai arba kitoms rūšims.

Atitinkama valstybė narė nedelsdama raštu praneša Komisijai apie savo sprendimą. Prie pranešimo turi būti pateikiami visi pirmos pastraipos a, b ir c punktuose nurodyti įrodymai.

2. Komisija gali įgyvendinimo aktais nuspręsti atmesti sprendimą, apie kurį pranešta pagal antros pastraipos 1 dalį, kai nevykdomos joje nustatytos sąlygos

3. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Įgyvendinimo aktų projektai pateikiami 27 straipsnio 1 dalyje nurodytam komitetui per du mėnesius nuo valstybės narės pranešimo gavimo dienos.

4. Kai pagal 1 dalį netaikomos jokios likvidavimo priemonės, valstybės narės užtikrina, kad, siekiant užkirsti kelią tolesniam invazinių svetimų rūšių plitimui į kitas valstybes nares, būtų taikomos izoliavimo priemonės.

▼B

5. Kai Komisija atmeta sprendimą, apie kurį pranešta pagal šio straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, atitinkama valstybė narė nedelsdama taiko 17 straipsnyje nurodytas likvidavimo priemones.

6. Kai Komisija neatmeta sprendimo, apie kurį pranešta pagal šio straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, invazinėms svetimoms rūšims taikomos 19 straipsnyje nurodytos valdymo priemonės.

IV SKYRIUS

PLAČIAI PAPLITUSIŲ INVAZINIŲ SVETIMŲ RŪŠIŲ VALDYMAS

19 straipsnis

Valdymo priemonės

1. Per 18 mėnesių nuo invazinės svetimos rūšies įtraukimo į Sąjungos sąrašą valstybės narės įdiegia veiksmingas valdymo priemones dėl tų Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių, kurios, kaip nustatė valstybės narės, jų teritorijoje yra plačiai paplitusios, kad jų poveikis biologinei įvairovei, atitinkamoms ekosistemų funkcijoms, ir, kai tinkama, žmonių sveikatai ar ekonomikai būtų kuo labiau sumažintas.

Tos valdymo priemonės turi būti proporcingos poveikiui aplinkai ir turi būti pritaikytos specifinėms valstybių narių aplinkybėms, pagrįstos sąnaudų ir naudos analize, taip pat, kiek tai praktiškai įmanoma, turi apimti 20 straipsnyje nurodytas atkūrimo priemones. Jos išdėstomos prioriteto tvarka, vadovaujantis rizikos vertinimu ir jų ekonominiu efektyvumu.

2. Valdymo priemones sudaro mirtini ar nemirtini fiziniai, cheminiai arba biologiniai veiksmai, kuriais siekiama invazines svetimas rūšis likviduoti, kontroliuoti jų populiaciją arba jas izoliuoti. Prireikus valdymo priemonės apima priimančiajai ekosistemai taikomus veiksmus, kuriais siekiama padidinti tos ekosistemos atsparumą dabartinėms ir būsimoms invazijoms. Gali būti laikinai leidžiama komerciniais tikslais naudoti jau įsitvirtinusias invazines svetimas rūšis, jei tai laikoma viena iš valdymo priemonių siekiant jas likviduoti, kontroliuoti jų populiaciją ar jas izoliuoti, su sąlyga, kad toks naudojimas yra griežtai pagrįstas ir taikomos visos atitinkamos kontrolės priemonės siekiant išvengti tolesnio plitimo.

3. Taikydamos valdymo priemones ir pasirinkdamos metodus, kurie bus naudojami, valstybės narės deramai atsižvelgia į poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai, visų pirma netikslinėms rūšims ir jų buveinėms, ir užtikrina, kad tiksliniai gyvūnai nepatirtų išvengiamo skausmo, streso ar kančių, nepakenkiant valdymo priemonių veiksmingumui.

4. 14 straipsnyje numatyta priežiūros sistema sukuriama ir naudojama stebėti, kiek likvidavimo, populiacijos kontrolės ar izoliavimo priemonės yra veiksmingos siekiant kuo labiau sumažinti poveikį biologinei

▼B

įvairovei, atitinkamoms ekosistemų funkcijoms, ir, kai tinkama, žmonių sveikatai ar ekonomikai. Vykdant stebėseną taip pat prireikus vertinamas poveikis netikslinėms rūšims.

5. Kai kyla didelė rizika, kad Sąjungai susirūpinimą kelianti invazinė svetima rūšis išplis į kitą valstybę narę, valstybės narės, kuriose yra ta rūšis, nedelsdamos apie tai praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai. Prireikus atitinkamos valstybės narės nustato bendrai suderintas valdymo priemones. Kai plintanti rūšis gali daryti poveikį ir trečiosioms valstybėms, poveikį patyrusi valstybė narė stengiasi apie tai informuoti atitinkamas trečiąsias valstybes.

20 straipsnis

Pažeistų ekosistemų atkūrimas

1. Valstybės narės imasi tinkamų atkūrimo priemonių, kad padėtų Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių nualintai, pažeistai arba sunaikintai ekosistemai atsikurti, išskyrus atvejus, kai, remiantis turimais ir pagrįsto tikrumo duomenimis, sąnaudų ir naudos analizė rodo, kad tų priemonių sąnaudos bus didelės ir neproporcingos, palyginti su atkūrimo nauda.

2. 1 dalyje nurodytos atkūrimo priemonės apima bent:

a) priemones, kuriomis siekiama padidinti Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių sutrikdytos ekosistemos pajėgumą būti atspariai trikdymo poveikiui, jį absorbuoti, prie jo prisitaikyti ir atsikurti po tokio poveikio;

b) priemones, kuriomis siekiama prisidėti prie pakartotinės invazijos prevencijos po to, kai buvo įvykdyti likvidavimo veiksmai.

V SKYRIUS

HORIZONTALIOSIOS NUOSTATOS

21 straipsnis

Sąnaudų susigrąžinimas

Vadovaujantis principu „teršėjas moka“ ir nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2004/35/EB ([1]), valstybės narės siekia susigrąžinti sąnaudas, susijusias su priemonėmis, reikalingomis užkirsti kelią neigiamam invazinių svetimų rūšių poveikiui, jį kuo labiau sumažinti ar sušvelninti, įskaitant aplinkosaugos ir išteklių sąnaudas, taip pat atkūrimo sąnaudas.

22 straipsnis

Bendradarbiavimas ir koordinavimas

1. Vykdydamos savo pareigas pagal šį reglamentą valstybės narės visokeriopai stengiasi užtikrinti glaudų koordinavimą su visomis atitinkamomis valstybėmis narėmis ir, kai tai praktiška ir tikslinga, naudotis

([1]) 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/35/EB dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą siekiant išvengti žalos aplinkai ir ją ištaisyti (atlyginti) (OL L 143, 2004 4 30, p. 56).

▼B

esamomis struktūromis, išplaukiančiomis iš regioninių ar tarptautinių susitarimų. Visų pirma, atitinkamos valstybės narės stengiasi užtikrinti koordinavimą su kitomis valstybėmis narėmis, kurioms:

a) jūrinių rūšių atveju – priklauso tas pats jūrų paregionis, kaip nustatyta Direktyvos 2008/56/EB 4 straipsnio 2 dalyje;

b) nejūrinių rūšių atveju – priklauso tas pats biogeografinis regionas, kaip nustatyta Direktyvos 92/43/EEB 1 straipsnio c punkto iii papunktyje;

c) priklauso tos pačios sienos;

d) gėlavandenių rūšių atveju – priklauso tas pats upės baseinas, kaip nustatyta Direktyvos 2000/60/EB 2 straipsnio 13 punkte, ar

e) kurios turi kitų bendrų interesų.

Atitinkamų valstybių narių prašymu Komisija sudaro palankias sąlygas koordinavimui.

2. Vykdydamos savo pareigas pagal šį reglamentą valstybės narės prireikus stengiasi bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis, įskaitant naudojimąsi esamomis struktūromis, išplaukiančiomis iš regioninių ar tarptautinių susitarimų, kad būtų įgyvendinti šio reglamento tikslai.

3. Valstybės narės taip pat gali taikyti nuostatas, kaip antai šio straipsnio 1 dalyje nurodytas nuostatas, siekdamos užtikrinti koordinavimą ir bendradarbiavimą su kitomis atitinkamomis valstybėmis narėmis valstybei narei susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių, įtrauktų į pagal 12 straipsnio 1 dalį patvirtintus nacionalinius sąrašus, klausimu. Valstybės narės taip pat gali nustatyti atitinkamo lygio bendradarbiavimo tų invazinių svetimų rūšių klausimu mechanizmus. Tokie mechanizmai, be kita ko, gali būti keitimasis informacija ir duomenimis, su patekimo keliais susiję veiksmų planai ir keitimasis geriausia praktika, susijusia su invazinių svetimų rūšių valdymu, kontrole ir likvidavimu, ankstyvojo įspėjimo sistemomis ir programomis, susijusiomis su visuomenės informavimu ar švietimu.

23 straipsnis

Griežtesnės nacionalinės taisyklės

Siekdamos užkirsti kelią invazinių svetimų rūšių introdukcijai, įsitvirtinimui ir plitimui, valstybės narės gali palikti galioti arba nustatyti griežtesnes nacionalines taisykles. Tos priemonės turi atitikti SESV, ir apie jas turi būti pranešta Komisijai vadovaujantis Sąjungos teise.

▼B

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24 straipsnis

Ataskaitų teikimas ir peržiūra

1. Ne vėliau kaip 2019 m. birželio 1 d., o po to – kas šešerius metus valstybės narės atnaujina ir perduoda Komisijai šią informaciją:

a) į Sąjungą patenkančių svetimų rūšių priežiūros sistemos pagal 14 straipsnį ir oficialios kontrolės pagal 15 straipsnį sistemos, ar šių sistemų atnaujintų redakcijų, aprašymą;

b) jų teritorijoje esančių Sąjungai ar regionui susirūpinimą pagal 11 straipsnio 2 dalį keliančių invazinių svetimų rūšių paplitimo duomenis, įskaitant informaciją apie migracijos arba reprodukcijos modelius;

c) informaciją apie rūšis, kurios pagal 12 straipsnio 2 dalį laikomos valstybei narei susirūpinimą keliančiomis invazinėmis svetimomis rūšimis;

d) 13 straipsnio 2 dalyje nurodytą (-us) veiksmų planą (-us);

e) visą nacionalinę teritoriją apimančią suvestinę informaciją apie pagal 17 straipsnį taikytas likvidavimo priemones, apie pagal 19 straipsnį taikytinas valdymo priemones ir jų veiksmingumą bei apie poveikį netikslinėms rūšims;

f) 8 straipsnyje nurodytų leidimų skaičių ir jų išdavimo tikslą;

g) priemones, kurių imtasi siekiant informuoti visuomenę apie invazinių svetimų rūšių buvimą, ir visus veiksmus, kurių piliečių buvo prašoma imtis;

h) pagal 8 straipsnio 8 dalį reikalaujamus atlikti patikrinimus, ir

i) informaciją apie veiksmų, kurių buvo imtasi siekiant laikytis šio reglamento, sąnaudas, kai tokia informacija yra prieinama.

2. Ne vėliau kaip 2015 m. lapkričio 5 d. valstybės narės praneša Komisijai ir informuoja kitas valstybes nares apie už šio reglamento taikymą atsakingas kompetentingas institucijas.

3. Ne vėliau kaip 2021 m. birželio 1 d. Komisija peržiūri šio reglamento taikymą, įskaitant Sąjungos sąrašą, 13 straipsnio 2 dalyje nurodytus veiksmų planus, priežiūros sistemą, muitinės kontrolę, pareigą vykdyti likvidavimo veiksmus ir pareigą taikyti valdymo priemones, ir pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą; kartu su ataskaita gali būti pateikti teisėkūros pasiūlymai dėl šio reglamento dalinio pakeitimo,

▼B

įskaitant Sąjungos sąrašo pakeitimus. Tos peržiūros metu taip pat nagrinėjamas įgyvendinimo nuostatų dėl regionui susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių veiksmingumas, tai, ar reikia ir yra pagrįsta įtraukti Sąjungos vietines rūšis į Sąjungos sąrašą ir ar būtinas tolesnis derinimas siekiant padidinti veiksmų planų ir priemonių, kurių imasi valstybės narės, veiksmingumą.

4. Komisija įgyvendinimo aktais nustato ataskaitų teikimo techninius formatus, kad būtų supaprastintos ir racionalizuotos valstybių narių pareigos teikti informaciją pagal šio straipsnio 1 dalį. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

25 straipsnis

Informacinė paramos sistema

1. Komisija palaipsniui sukuria informacinę paramos sistemą, būtiną sudaryti palankesnes sąlygas taikyti šį reglamentą.

2. Ne vėliau kaip 2016 m. sausio 2 d. ta sistema apima pagalbinę duomenų priemonę, susiejančią esamas invazinių svetimų rūšių duomenų sistemas, ypač daug dėmesio skiriant informacijai apie Sąjungai susirūpinimą keliančias invazines svetimas rūšis, taip sudarant palankesnes sąlygas teikti ataskaitas pagal 24 straipsnį.

Pagalbinė duomenų priemonė, nurodyta pirmoje pastraipoje, turi tapti priemone, kuri padės Komisijai ir valstybėms narėms tvarkyti atitinkamus pranešimus, kurių reikalaujama pagal 16 straipsnio 2 dalį.

3. Ne vėliau kaip 2019 m. sausio 2 d. 2 dalyje nurodyta pagalbinė duomenų priemonė tampa priemone keistis informacija apie kitus šio reglamento taikymo aspektus.

Tokia informacija, be kita ko, gali būti informacija apie valstybei narei susirūpinimą keliančias invazines svetimas rūšis, patekimo kelius, rizikos vertinimą, valdymo ir likvidavimo priemones, kai jų yra.

26 straipsnis

Visuomenės dalyvavimas

Kai pagal šio reglamento 13 straipsnį nustatomi veiksmų planai ir pagal šio reglamento 19 straipsnį nustatomos valdymo priemonės, valstybės narės užtikrina, kad visuomenei būtų iš anksto užtikrinamos veiksmingos galimybės dalyvauti jų rengimo, keitimo ar peržiūros procese, tuo tikslu naudojantis valstybių narių pagal Direktyvos 2003/35/EB 2 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą jau nustatytomis priemonėmis.

▼B

27 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011; vykdyti užduotis jam gali padėti 28 straipsnyje nurodytas Mokslo forumas.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

3. Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima, ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

28 straipsnis

Mokslo forumas

Komisija užtikrina, kad valstybių narių paskirti mokslininkų bendruomenės atstovai dalyvautų konsultuojant visais moksliniais klausimais, susijusiais su šio reglamento taikymu, visų pirma su 4, 5, 10 ir 18 straipsniais. Tie atstovai posėdžiauja Mokslo forume. Komisija nustato to forumo darbo tvarkos taisykles.

29 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.

2. 5 straipsnio 3 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2015 m. sausio 1 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Įgaliojimai savaime pratęsiami tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 5 straipsnio 3 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

5. Pagal 5 straipsnio 3 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tada, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui

▼B

ir Europos Parlamentas, ir Taryba Komisijai praneša, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

30 straipsnis

Sankcijos

1. Valstybės narės nustato nuostatas dėl sankcijų, taikytinų pažeidus šį reglamentą. Valstybės narės imasi visų priemonių, būtinų užtikrinti, kad šios sankcijos būtų taikomos.

2. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

3. Numatytos sankcijos gali būti, *inter alia*:

a) baudos;

b) reikalavimus neatitinkančių Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių konfiskavimas;

c) pagal 8 straipsnį išduoto leidimo skubus sustabdymas ar panaikinimas.

4. Ne vėliau kaip 2016 m. sausio 2 d. valstybės narės pateikia Komisijai 1 dalyje nurodytų nuostatų tekstus ir nedelsdamos informuoja apie visus vėlesnius pakeitimus.

31 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos nekomerciniams savininkams

1. Nukrypstant nuo 7 straipsnio 1 dalies b ir d punktų, nekomerciniais tikslais laikomų gyvūnų augintinių, įtrauktų į Sąjungos sąrašą, savininkams leidžiama tuos gyvūnus laikyti iki natūralios jų mirties, jei įvykdomos šios sąlygos:

a) gyvūnus jie turėjo dar prieš įtraukiant juos į Sąjungos sąrašą;

b) gyvūnai yra laikomi uždaroje valdoje, ir yra įdiegtos visos atitinkamos priemonės, skirtos užkirsti kelią jų dauginimuisi ar ištrūkimui į laisvę.

2. Pasitelkdamos valstybių narių organizuojamas informuotumo didinimo ir mokymo programas, kompetentingos institucijos imasi visų pagrįstų veiksmų, kad informuotų nekomercinius savininkus apie riziką, kylančią laikant 1 dalyje nurodytus gyvūnus, ir priemones, kurių reikia imtis siekiant kuo labiau sumažinti tų gyvūnų dauginimosi ir ištrūkimo į laisvę riziką.

3. Nekomerciniams savininkams, kurie negali užtikrinti, kad tenkinamos 1 dalyje nustatytos sąlygos, nebus leista pasilikti tų atitinkamų

▼B

gyvūnų. Valstybės narės gali pasiūlyti jiems galimybę gyvūnus perimti. Taip nutikus, deramai atsižvelgiama į tų gyvūnų gerovę.

4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytus gyvūnus gali laikyti 8 straipsnyje nurodytos įstaigos arba tam tikslui valstybių narių įkurtose patalpose.

32 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl komercinių išteklių

1. Komercinių invazinių svetimų rūšių egzempliorių išteklių, įsigytų prieš tas rūšis įtraukiant į Sąjungos sąrašą, turėtojams leidžiama ne ilgiau kaip dvejus metus nuo konkrečios rūšies įtraukimo į tą sąrašą laikyti ir vežti tos rūšies gyvus egzempliorius arba galinčias daugintis jų dalis, siekiant juos (jas) parduoti arba perduoti 8 straipsnyje nurodytoms mokslinių tyrimų arba išsaugojimo *ex situ* įstaigoms ir medicininei veiklai, su sąlyga, kad egzemplioriai laikomi uždaroje valdoje ir vežami uždarame konteineryje ir jei yra įdiegtos visos atitinkamos priemonės, siekiant užtikrinti, kad tie egzemplioriai negalėtų daugintis ar ištrūkti į laisvę, arba tuos egzempliorius paskersti ar sunaikinti nesukeliant kančios siekiant išeikvoti jų išteklius.

2. Gyvus egzempliorius parduoti arba perduoti nekomerciniams naudotojams leidžiama vienerius metus po jų įtraukimo į Sąjungos sąrašą, su sąlyga, kad egzemplioriai yra laikomi uždaroje valdoje ir vežami uždarame konteineryje ir yra įdiegtos visos atitinkamos priemonės, siekiant užtikrinti, jog tie egzemplioriai negalėtų daugintis ar ištrūkti į laisvę.

3. Kai leidimas pagal Reglamento (EB) Nr. 708/2007 6 straipsnį buvo išduotas dėl akvakultūroje naudojamos rūšies, kuri vėliau įtraukiama į Sąjungos sąrašą, o leidimo galiojimo trukmė viršija šio straipsnio 1 dalyje nurodytą laikotarpį, atitinkama valstybė narė, vadovaudamasi Reglamento (EB) Nr. 708/2007 12 straipsniu, tą leidimą panaikina dar nesibaigus šio straipsnio 1 dalyje nurodytam laikotarpiui.

33 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja 2015 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.